

## ABONAMENTUL

Pe un an . . . . 24 Cor.  
Pe o jum. de an 12 „  
Pe trei luni . . . 6 „  
Pentru România şi  
străinătate:  
Pe un an . . . . 40 lei.  
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

# GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REGISTRAT  
ADMINISTRA  
Str. Prundului Nr. 15

INSEKATEL  
se primesc la admini-  
strație. Prețul după tari  
și involații

Manuscrisele nu se in-  
napoiacă

## In jurul scrisoarei contelui Tisza.

Precum era de prevăzut scrisoarea contelui Tisza adresată Mitropolitului Mețianu și notificată ulterior și tuturor arhierilor români din Ardeal și Ungaria a stârnit un vădit interes cu deosebire în cercurile românești, cari se și grăbesc să răspundă contelui Tisza, fixându-și rând pe rând punctul lor de vedere.

Ca fideli cronicari ai tuturor mișcărilor noastre de ordin politic reproducem mai jos declarațiile unora din cei mai distinși fruntași ai vieții noastre publice, declarații, cari vor contribui fără îndoială la lămurirea situației, care ni s'a creat prin noua inițiativă luată de contele Tisza.

**Declarațiunile d-lui Dr. Iuliu Maniu.**

Distinsul nostru fruntaș, Dr. Iuliu Maniu a făcut într'un interviu publicat în organul oficial al partidului nostru național următoarele enunțuri importante:

— Ce părere aveți despre noua inițiativă a contelui Tisza privitor la împăcarea Românilor?

— Găsesc de foarte natural că prim-ministrul țării încearcă să pună capăt adâncii nemulțămiri ce domnesc la Români din regatul ungar. Recunoașterea necesității de stat de a mulțumi toate popoarele din țară și în special poporul românesc este un pas înainte în evoluția noastră politică. Devotamentul eroic cu care poporul românesc din Imperiul Habsburgic a grăbit să satisfacă obligațiile sale cetățenești poate fi tot atât de puțin considerat drept dovadă pentru neexistența unei nemulțămiri serioase la poporul român, cât de puțin a fost permis ca să se facă din modul energic în care și-a arătat această nemulțămire, deducțiuni nefavorabile în ce privește simțul său de datorie cetățenească.

Importanța oșebită a inițiativei contelui Tisza zace chiar în recunoașterea oficială a loialității poporului românesc — despre care noi dela început eram convinși — și în constatarea că în consecință a dispărut și ultima piedică de a satisface conștiințelor logice ce urmează din faptul, că rezolvirea chestiei românești a devenit a fi azi de domeniul actualităților politice.

Nizuirea contelui Tisza de a rezolvi chestia română și constatarea loialității poporului român va produce de sigur pretutindeni bună impresie.

Cu atât mai mult trebuie însă să ne îngrijoreze concepțiunea D-sale despre modul de rezolvire a conflictului existent între politica de guvernament a țării și între poporul românesc. Mai ales experiența din trecut ne pune într'o stare sufletească sceptică, deși nu putem nega că între punctul său de vedere de acum un an și cel arătat în scrisoarea sa adresată Preasfințitului Mitropolit I. Mețianu este în multe privințe deosebire.

— Ce credeți despre continutul scrisorii contelui Tisza și ce părere aveți despre valoarea concesiunilor cari le pune în vedere?

Din scrisoarea contelui Tisza nu se vede lămurit că de fapt ce intenționează a face în meritul chestiei și că în ce măsură este aplicat a recunoaște drepturile poporului român, între limitele cari

dela început și le pune prin accentuarea „considerațiilor de stat maghiar și național”. Prin urmare, formarea unei opinii definitive nu este încă posibilă.

Știm însă, că din experiența trecutului și din istoria luptelor politice s'a desprins și s'a cristalizat în conștiința publică românească convingerea că fără asigurarea în mod instituțional și organic a influenței politice a poporului român atât în guvernământul cât și în legislațiunea țării, fără introducerea instrucțiunii românești în toate institutele de învățământ de orice caracter sau grad ar fi acela, fără respectarea limbii românești în oficiile publice și fără aplicarea oficialilor români în toate funcțiile publice într'o măsură dreaptă nu se poate închipui o deslegare definitivă și mulțumitoare a chestiei românești din Transilvania și Ungaria.

N'am făcut nici când taină din convingerea mea, că admiterea și aplicarea principiului autonomiei este cea mai potrivită modalitate pentru a satisface acestor desiderate. Nu pot să știu încă ce atitudine va observa însuși partidul național român și comitetul său executiv — cari singur sunt chemați a da direcția în chestiunile politice ale poporului românesc — față de noua inițiativă a contelui Tisza, dar și până atunci cred că pot să constat fără a mi teme că voi ajunge în contradicție cu conducerea de partid, că cadrele depuse în scrisoarea contelui Tisza sunt departe de numărul de principii autonome, și de modalitățile practice prin care s'ar putea atinge considerațiile mai înainte arătate și scopul principal al luptelor noastre politice: asigurarea existenței noastre naționale.

Poporul românesc desigur va și judeca conținutul politic al inițiativei contelui Tisza cu măsura dreaptă a exigențelor sale reale și indispensabile și a cerințelor sale, pentru cari are indicii sigure nu numai în programul partidului național ci și în postulatele prezentate contelui Tisza cu ocaziunea tratativelor din iarna trecută.

Ar fi o greșală să intru în discutarea mai amănunțită a chestiei, care e acomodată să excite pasiuni și să reinvie amintiri dureroase. Zilele grele în cari trăim trebuie să ne unească nu numai în ajutorul ci și în respectul reciproc al drepturilor și al aspirațiilor juste și sunt convins că poporul românesc și în această privință va fi totdeauna la locul său.

**Episcopul Ioan I. Papp despre scrisoarea contelui Ștefan Tisza.**

— Ați cettit P. S. Voastră epistola primului ministru ungar contelui Ștefan Tisza adresată părintelui mitropolitului Prundului la Impăcarea Românilor? Care este părerea P. S. Voastră în această afacere?

— Am cettit atât scrisoarea Excelenței Sale dlui prim-ministru ungar contelui Ștefan Tisza, cât și răspunsul Înalt Preasfințitului Domn mitropolit și precum oricare patriot adevărat, cu atât mai vărtos Românii statului nostru trebuie să se bucore din tot sufletul de faptul că Excelența Sa contele Ștefan Tisza intenționează să revină asupra încercărilor sale pentru stabilirea raporturilor normale între poporul român și factorii vieții de stat în Ungaria.

În special noi, episcopii români am fi prea fericiți, dacă credincioși, noștri, asigurându-li-se toate condițiunile de dezvoltare culturală și națională, ar ajunge în situațiunea de a putea sprijini politica de guvernământ a statului, căci în asemenea caz și împlinirea datorințelor oficiale ale noastre ar deveni incomparabil mai ușoară.

— Ce motive credeți, că a îndemnat pe contele Ștefan Tisza la noua sa inițiativă? Na cumva dorința de a răsplăti adevăratul patriotism manifestat de poporul român cu prilejul războaiului de acum?

— Îndemnul adevărat, după mo-

desta mea părere, nu poate fi nici dovada ce a adus acum de curând poporul român despre loialitatea și patriotismul său și nici dorința de a răsplăti acest patriotism și această loialitate. Pe deoparte patriotismul și loialitatea poporului românesc din Ungaria n'cu avut lipsă de dovezi nouă, deoarece acestea virtuți ale neamului nostru au fost în toate timpurile mai presus de orice îndoială precum am accentuat aceasta și în pastorala mea dată la izbucnirea războaiului și neamul nostru niciodată n'a greșit în contra acestor virtuți, de altă parte poporul românesc nu așteaptă răsplăți pentru patriotismul său și pentru credința sa neclintită față de tron, deoarece patriotismul și loialitatea poporului românesc sunt virtuți necondiționate, cari nu se pot cumpăra ori răsucumpăra.

Mulțumirea poporului românesc n'are să se facă ca o răsplăți pentru patriotismul acestui popor, ci ca o simplă urmare a înțelepciunii de guvernare, care trebuie să recunoască indiscutabilul fapt, că consolidarea țării este izvorul cel mai sigur al puterii iar consolidarea se poate face numai prin mulțumirea frățescă a tuturor în măsura posibilă.

Îndemnul adevărat al nouilor încercări deci eu îl văd în înțelepciunea și prevederea de bărbat de stat și în înaltul patriotism al contelui Ștefan Tisza, care nu vânează popularitatea țefină, ci privind adâncul lucrurilor dorește să înlătuască consolidarea internă a statului nostru, care în trădare este imposibilă fără mulțumirea tuturor popoarelor sale și mai ales a poporului român, cel mai important în această țară după poporul ungar.

— Credeți P. S. Voastră, că vor fi suficiente pentru această mulțumire cele puse în vedere prin contele Ștefan Tisza?

— Aceasta parte a chestiei nu se poate încă discuta. Contele Ștefan Tisza face numai aluzii vagi la concesiunile, ce ar fi gata să înlătuască. Totul atârând dela concretizarea și realizarea acestor concesiuni. Sunt convins însă, că marea problemă nu se poate rezolvi cu oarecari înlăzurii de caracter trecător, ci va trebui, ca chestiile mari și principiale să-și aile soluțiile lor.

Asigurarea dezvoltării economice și culturale a poporului românesc în limba sa, îndreptățirea cuvenită a limbii românești, respective restituirea acestor îndreptățiri în administratie și justiție, precum și la toate instituțiile de stat, cum a fost înainte cu câteva decenii, validitatea politică a poporului românesc în proporția însemnatăii sale numerice și culturale nu numai în legislațiunea țării, ci și în administrație și justiție prin aplicarea în număr potrivit de funcționari români, — sunt condițiuni, a căror împlinire va contribui neapărat la încrederea poporului în buzele și salutarele intențiuni manifestate din partea Excelenței Sale cont. Șt. Tisza, atât în tratativele de mai înainte, cât și în declarațiile sale din urmă.

De altfel rezolvirea acestei chestii nu se va putea face decât numai prin concurența armonică a tuturor factorilor chemați a conduce destinele poporului, între cari factorii sunt a se considera și reprezentanții prin excelență politici ai poporului.

După toate acestea dau expresiune dorinței mele ferbinte, și trebuinței necondiționate, ca toți să primim cu deplină încredere declarațiunea contelui Ștefan Tisza și să-i dăm tot concursul nostru posibil întru înlătuirea nizuințelor sale nobile și patriotice.

**Episcopul Radu despre acțiunea contelui Tisza.**

Ziarul „Nagyvárad” a publicat zilele trecute niște declarații ale episcopului Dr. Radu, dintre cari reținem următoarele:

„Este o enormă deosebire între pacea încheiată între doi indivizi ori două popoare. Când e vorba de singurătate, se pot lua în considerare interesele private sau alte considerente, dar la împăcarea alor două popoare, singura bază solidă e: dreptatea.

Afară de aceasta e absolut de lipsă, ca opinia publică, în astfel de cazuri, să fie pătrunsă de dispoziții bune și dacă ar lipsi aceste, ar trebui create. În muca aceasta mare, presa are o importanță de rangul prim. Așteptăm prin urmare, ca atât la români, cât și la maghiari, opinia publică să fie sinceră...”

Ce privește rezultatul acțiunii contelui Tisza în opinia publică românească, acela va atârna dela dispozițiile legale prevăzute în scrisoarea prim-ministrului și dela modul executării acestora.

Scrisoarea contelui Tisza în congresul comitatului Caraș-Severin.

Sâmbătă s'a deschis la Lugoj adunarea comit. Caraș-Severin printr'un discurs important al prim-comitelui Dr. Z. Medve. Apreciind acest discurs ziarul „Drapelul” scrie între altele:

Chestia cea mai delicată a fost însă schimbul de scrisori între contele Tisza și Mitropolitul Mețianu, care deși a avut loc în Septembrie, dar dat fiind abia acum publicității, stă în planul prim al dezbaterii chestiunilor în legătură cu situația generală într'un comitat ca al nostru, care este locuit în partea sa covârșitoare de Români.

Era evident, că prim-comitele nu putea trece cu vederea acest moment, dar totodată trebuia să se corecteze de ori ce aluzie, care ar fi putut sili partidele să părăsească acea rezervă, care și-au impus-o la începutul războaiului, suspendând — dar nu abandonând — luptele politice, cari ne despart la tabere bine desemnate. Când, încetând războaiul, vom relua lupta politică fiecare din pozițiile de mai înainte, întru cât evoluția implacabililor evenimente nu le va schimba, vom avea prilej a ne afirma fiecare liber și fără rezervă. Astăzi însă se impun rezervele și aceste le-am resimțit din toate discursurile, deși nici unul din vorbitori nu a nesocotit importanța păcii naționale.

Noi ce aici mai puțin putem judeca oportunitatea acțiunii contelui Tisza, căci suntem în lipsa acestor informațiuni fără de cari nu se poate pronunța o judecată și tot odată suntem și împiedecați prin stările extraordinare de a examina astfel chestia, cum s'ar impune prin importanța ei. La tot cazul am considera de fatală inițierea unei acțiuni de împăcare politică acum, dacă nu sunt date înainte condițiile reușitei. O eșuare acum ar fi la tot cazul mai gravă în consecvență, decât dacă nu s'ar fi făcut peste tot încercarea.

Dar ne liniștește faptul, că din toți conducătorii vieții de stat, este astăzi, poate, singurul ministru prezident, care cunoaște nu numai în partea lor principială, ci și în concretizarea lor practică acele desiderate ale poporului român, la cari n'am putut renunța nici în timp de pace și cu atât mai puțin putem renunța acum, când faptele au distrus toate acele bănueli, cari au tulburat până acum încrederea în noi. Și fiind contele Tisza în deplină cunoștință de cauză, iar în urma poziției sale, pe deplin orientat asupra situației, n'avem motiv a trage la îndoială, că și-a dat seamă pe deplin de ceea ce face și are deplina răspundere a inițiativei sale, pe care și-o și asumă expres în scrisoarea menționată.

Pacea, bazată pe drept și dreptate, pe respect reciproc de drept și pe încredere reciprocă o dorim astăzi cu toții, precum am dorit-o până acum și precum vom dori-o și pe viitor, având

deplina conștiință a importanței ei, dată atât prin situația noastră geografică, cât și prin interesele mai înalte de proprie existență în aceste puncte, unde se lovesc cele mai viguroase curente opuse, dornice fiecare a pune mâna pe supremația Europei atât pe uscat cât și pe apă.

## Atitudinea Bulgariei.

Un expozu al primului ministru bulgar.

Din Sofia se anunță:

Majoritatea guvernamentală a ținut Vineri o ședință intimă, la care președintele consiliului, Radoslavoff, a făcut o expunere asupra situațiunii Bulgariei.

Di Radoslavoff a declarat, că încă dela începutul războaiului, Bulgaria și-a afirmat neutralitatea, care corespunde cu interesele țării și care e aprobată de întregul popor.

La început ambele grupări europene au făcut demersuri pentru intrarea Bulgariei în acțiune și astăzi, dimpotrivă ambele grupări îi cer menținerea neutralității întrecându-se în promisiunile compensațiilor.

Bulgaria însă va face o politică națională și atât.

Vorbind despre relațiile Bulgariei cu statele vecine, Radoslavoff a spus că e destul că pământul Turciei e acoperit cu mormintele soldaților bulgari și că în ce privește România ea face sforțări ca să evite războaiul, care poate avea rezultate nefaste.

Expunerea lui Radoslavoff a arătat că guvernul bulgar a avut pe cale neoficială înțelegeri cu cel bulgar, însă ca guvernul bulgar, când cădea să se nume după războaiul de independență al acestor incercări. Acum Bulgaria nu mai e în tratative cu Serbia.

Radoslavoff și-a terminat expozul exprimându-și credința că acum Bulgaria poate recăștiga ceea ce a pierdut anul trecut din cauza politicii sale nechibzuite.

Bulgaria nu-și va părăsi stricta neutralitate.

Expozul primului ministru a fost primit cu multă satisfacție de majoritate și a făcut și o excelentă impresie asupra populației.

## Proclamarea războaiului sfânt.

Manifestul Sultanului

Sultanul a adresat armatei următorul manifest:

În urma declarației de războai între marile puteri, v'am chemat sub arme spre a apăra la nevoie drepturile și existența guvernului și țării noastre care a fost mereu expusă la atacuri nedrepte.

Pe când eram în stare de neutralitate, armata și flota rusească a eșit în Marea Neagră spre a așeza mine în Bosfor și a deschis deodată focul artileriei în contra unei părți din flota noastră, care manevra în Marea Neagră.

Am așteptat ca Rusia să repare această agresiune contrarie dreptului ginților. Acest stat precum și aliatele sale, Franța și Anglia au rupt orice relații cu guvernul nostru rechemand pe ambasadorii lor.

Apoi, armata rusească a trecut granița noastră orientală, pe când flotele engleză și franceză unite bombardau strămtorile Dardanalelor, iar alte vapoare egiptene bombardau portul Akaba.

Fără de asemenea acte succesive de ostilitate violentă, am fost siliți să părăsim pacea pe care o dorim, spre a lua armele stăturii de Germania și de Austro-Ungaria în scop de a apăra drepturile noastre legitime.

De trei secole Rusia a pricinuit mari pagube țării noastre, încercând mereu, fie prin războai, fie prin fel de fel de intrigi să nimicească orice manifestație de reinvoie care ar fi putut

pori forța și mărimea noastră națională.

Rusia, Anglia și Franța, care meștin sub administrația tiranică a lor milioane de mahomedani, nu au încetat nici odată de a nutri gânduri ascunse în contra ilustrului nostru califat, la care mahomedanii sunt legați prin lege și prin inimă; aceste puteri au pus la cale toate nenorocirile noastre.

Prin marele război sfânt pe care îl întreprindem azi, vom pune capăt, cu ajutorul lui Allah, tuturor intrigilor îndreptate în contra gloriei califatului precum și în contra drepturilor imperiului nostru.

Cu ajutorul lui Allah și sprijinul profetului, primele lovituri date dușmanilor noștri în Marea Neagră, în Durdanele, la Akaba și la granița din Caucaz au întărit convingerea noastră că lupta pentru dreptate va fi încoronată de succes.

Faptul că teritoriul și armatele dușmanilor noștri se găsește azi puternic călcău al aliaților noștri mai întărește încă această convingere.

Soldații mei vitezi, nu vă depărtați nici odată de bărbăția și de stărnicița otomană în acest fericit război sfânt pe care-l declarăm dușmanilor noștri, cari vor să atace sfânta noastră lege și sfânta noastră patrie. Săriți pe ei ca niște lei, de oarece tara noastră și existența viitoare a 300 de milioane de mahomedani depind de victoria voastră.

Urările și rugăciunile celor 300 de milioane de credincioși nevinovați și oprimați, care se închin în moschee și în Mesdjid, precum și în Kaaba, vă însoțesc. Soldați, copiii mei, datorită voastră de azi nu a fost impusă nici odată unei armate. Arătați îndeplinind această datorie că sunteți scoborâtori demni ai armatelor otomane care odinioară au făcut să tremure lumea întreagă și ca dușmanii noștri să nu mai îndrăznească a se atinge de teritoriul nostru sfânt, nici să turbure liniștea pământului binecuvântat din Hedjaz, unde se găsește sfânta Kaaba și mormântul profetului.

Arătați într'un mod eficace dușmanilor noștri, că există o armată și o flotă otomană și că otomanii sunt în stare să înfrunte moartea spre a apăra cu armele în mână pe suveranul, religia, patria și onoarea lor militară.

De oare-ce dreptul și cinstea sunt de partea noastră, iar nedreptatea și opresiunea de partea dușmanilor noștri nu e îndoielă că ajutorul lui Allah și sprijinul profetului nu ne vor lipsi spre a nimici pe dușmanii noștri. Vom ieși din acest război sfânt mai glorioși și mai puternici. Nu uitați că în acest război legați o fraternitate de arme cu două armate dintre cele mai mari și mai puternice din lume.

(ss) Mehmed Reșad.

SITUAȚIA

pe câmpul de războiu.

Pe baza telegramelor oficiale scrise în decursul zilelor de ieri și azi pe câmpul de războiu situația se prezintă astfel:

Luptele din nordul Monarhiei.

Apărarea cetății Przemysl se face și ca la primul asediu cu cea mai mare activitate.

Unele detașamente singurale rusești, cari au înaintat în Carpați, au fost respinse.

Pe câmpul de războiu din nord au început de ieri să se desfășure

lupte în puncte singurale ale frontului nostru.

Luptele din sudul Monarhiei.

Sărbii au fost respinși în luptele dela Valjevo. Trupele noastre înaintând victorios au ocupat Valjevo și Obrenovac.

Luptele anglo-franco-ruso-germane.

Dintr'un raport mai lung al cartierului german rezultă că Rușii au fost respinși în Prusia ostică spre sud de Stallupönen. Deasemenea a fost respinsă și înaintarea Rușilor la Lipno pe malul drept al Vistulei spre Plack.

În luptele de mai multe zile dela Wloclawek a urmat deciziunea. Corpurile de armată rusești au fost respinse până peste Kutno. În aceste lupte s'au făcut aproximativ 23.000 prizonieri ruși capturându-se vreo 70 mitraliaze. Deasemenea și tunuri, a căror număr încă nu se poate stabili.

Războiul cu Turcia.

O escadră anglo franceză a blocat cele mai însemnate porturi din Asia mică. Vase franceze au tras asupra forturilor esterne ale Smirnei.

Turcii au atacat cu succes pe Englezii în Fao pricinuindu le însemnate pierderi.

Detașamente puternice turcești înaintează spre Tanger.

Pregătirile Americii. Din New-York se anunță, că clasa a doua a marinei de rezervă va fi chemată sub drapel.

Acțiunea Japoniei. Ziarul »Herold» anunță, că Japonia a transportat 50.000 soldați la Talingtau și în provincia chineză Schantung.

† Petru Mihályi de Apșa.

Din Blaj ne vine vestea tristă despre moartea fostului deputat în camera ungară Petru Mihályi de Apșa, fratele înalt P. S. Sale Metropolitului Victor. Regretatul defunct a fost unul dintre bărbaii conducători ai Maramurșului și a desfășurat o viuă activitate pe toate terenele vieții publice în sinul poporului nostru din Maramurș. Odihnească în pace.

Transmitem I. P. S. Sale Părintelui M. Dr Victor Mihályi precum și întregii familii sincere condolențe.

Familia defunctului a lansat următorul necrolog:

Subscriși în numele nostru și al numerocaselor rudenii cu inimă înfrântă de durere aducem la cunoștință moartea iubitului nostru frate, tată, moș, soț, cumnat și unchiu Petru Mihályi de Apșa, proprietar, președintele Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramurș, întâmplată în anul al 77-lea al vieții, după ce a fost provăzut cu ss talne ale moribunzilor. A adormit în Dl. în Blaj, anul 1914 luna Noemvrie 13 st. n. la orele 3 1/2 s. m. Înormântarea se va face Duminecă în 15/2 Noemvrie 1914 la 2 ore p. m.

Rugați-vă pentru odihna sufletului celui mutat dela noi. Data și ora se va înaintea celor dragi!

Blaj, 13 Noemvrie 1914. — Dr. Victor Mihályi de Apșa, metropolit ca frate, Dr. Florentia Mihályi Soția Mihályi, Gavril Mihályi, Dr. Petru Mihályi, fi și fiică Carolina Dr. Mihályi n. Hieronymi, Irina Dr. Mihályi n. Kovácsy, ca nurori. Floarea Mihályi, Maria Mihályi, Soția Mihályi, ca nepoate, văduva Iustina Dr. Mihályi n. Pap ca cumnată, Iuliana Mihályi, Victor Mihályi, Iana Iustina Mihályi, Irina Mihályi, Cornelia Mihályi, Longhin Mihályi, Silvestru Mihályi, Valeria Mihályi, Maria Mihályi, Lucia Mihályi, Adriana Mihályi, ca nepoți și nepoate.

Contele Tisza către învățătorii români.

Ni se scrie:

Este cunoscut — și de o deosebită valoare din toate punctele de vedere — zelul ce l-a dezvoltat corpul nostru învățătoresc în colectarea de pansamente și albituri pentru ajutorarea soldaților răniți în războiu.

Acest zel să potențeze astăzi, când harnici noștri dascăli colectează pietre și pânuri de lână pentru scutirea vitejilor noștri soldați de frigul greu al iernei, ce-l vor întâmpina pe câmpiile de războiu din Rusia.

Zelul și patriotismul învățătoriei române a ajuns și la cunoștința d-lui ministru președinte, contele Ștefan Tisza, care apelează această muncă nobilă a adresat d. Ioan P. Lazar redactorul »Gazetei învățătorilor» și președintele comitetului »Jertfa învățătorilor români» următoarea scrisoare de mulțumită:

Prea stimate domnule,

Venindu-mi la cunoștință valoroasa acțiune de colectare a învățătoriei române și rezultatul ei strălucit, nu mă pot reține, ca să nu vă exprim mulțumita și recunoștința mea patriotică.

O latură înălțătoare de suflete a acestui războiu, în care suntem puși în grele probe, este aceea, că va aduce un viitor mai frumos și mai bun pentru patrie și tot odată va apropia inimile unora de a celorlalți, deschizând sufletele tuturor pentru o dragoste și încredere reciprocă.

Domnia-voastră încă săvârșiți aceea muncă nobilă, care deschide sufletele și dobândește inimile. Bunul Dumnezeu să vă binecuvinteze pe toți, pentru această faptă bună și nobilă.

Cu adevărată stimă sunt devotat: Ștefan Tisza m. p.

Convocare.

Amăsurat promisiunii date, facem atenție pe on. doamne membre ale Reuniunii femeilor române din Brașov, că Adunarea generală u Reun. fem. rom. din Brașov pe anul 1914 este convocată pe ziua de 8/21 Noemvrie a. c. — adevărat pe ziua Sf. Arhangheli — în sala festivă a gimnaziului nostru românesc la 3 oare p. m. — Vezi convocarea publicată în Nr. 236 din acest an al »Gazetei Transilvaniei».

Rugăm pe on. doamne membre a se prezenta la Adunare în sus numita zi adevărată cât se poate mai multe și cu toată punctualitatea luând la cunoștință și obiectele ce se vor pertracta în acea adunare și anume:

Ordinea zilei

pentru adunarea gen. a Reun. fem. rom. din Brașov convocată pe ziua de 8/21 Noemvrie 1914 anume:

- 1. Deschiderea adunării și designarea a 2 verificatoare.
2. Apelul nominal.
3. Raportul Comitetului pe anul 1913-14.
4. Raportul casei pe anul 1913-14.
5. Raportul despre revizuirea socotelilor pe anul 1913-14.
6. Bugetul Reuniunii pe anul 1914-15.
7. Bugetul Internatului-Orfelinat pe anul 1914-15.
8. Propunerile Comitetului.
9. Alegerea unei comisii pentru revizuirea socotelilor pe anul 1914-15.
Brașov, Noemvrie 1914.
Maria B. Băulescu, Ioan Lengeru, prezidentă, secretar.

ȘTIRI.

- 4 Noemvrie n. 1914.

Un erou român în vârstă de 12 ani Ni se scrie: Zilele trecute a sosit la Bistrița, din Bucovina, un băiețel, de 12 ani, fiul unui pădurar român de acolo. Numele băiatului e Ioan Murcu și călătorește la Viena cu părinții săi la dorița regelui care vrea să-l cunoscă pentru fapta sa eroică și îndrăzneată. Iată isprava sa:

Ca băiat de pădurar, umblând într-o zi prin câmpii și păduri, zări la o mică depărtare o patrolă de cazaci, escortând 60 prizonieri din armata noastră. Băiatul curios, li urmări dela distanță și ajungând la marginea satului, văzând pe cazaci că închid prizonierii într'un șopron, iar ei se duc la o crâșmă din apropiere, li veni ideea să-i elibereze. După ce se convinge că cazacii își petrec, se strecură la șopron, deschise ușa și arătându-le direcția, li săi la fugă. El se duse și își făcu de lucru pe lângă crâșmă. După câțiva vreme cazacii oștri și mare le-a fost spaimă când văzură șopronul gol. Zărind pe băiat prin apropiere liu întrebă: »Că n'a văzut niște soldați fugind». Băiatul le spuse că li văzută, dar le arătă o direcție contrară. După plecarea cazacilor sosi și un oșter rus călare, pentru inspecție. Se scobori de pe cal pe care li legă de copac, și până se uita cu ocheanul după cazaci, băiatul dezlegă revolverul de lângă șop și îl țintii și-l nimeri drept în inimă. Încălcecă calul nu se opri până în tabăra noastră, unde în curând sosisă și soldații eliberați cari povestiră isprava băiatului.

Puiul de român va fi decorat.

Știri din România Regele a semnat decretul prin care se deschide pe seama ministerului de războiu un credit extraordinar în sumă de 300.000 lei pentru plata cheltuielilor făcute cu funerarile naționale făcute defunctului regele Carol I.

— Inventarul succesiunii defunctului suveran e în curs de execuție. Taxele provenind din această succesiune vor produce fîsului nostru vreo 2 milioane și jum. lei.

— Gimnaziul militar din Craiova a fost numit »Gimnaziul militar D. A. Sturdza» după numele defunctului fost prim-ministru sub al cărui ministeriat în războiu a fost creat acest gimnaziu.

Știri din Bucovina. Catim în »Viața Nouă» din Suceava: Iazekiewicz, comandantul de până acum al orașului, a repășit din funcțiune, mergând la front. În locul D-sale fu numit comandant al orașului Cernași majorul Zurkowiaki.

— În urma unui ordin ministerial învățământul la școlile secundare din Bucovina se va începe Luni în 16 Noemvrie st. n. Acest ordin privește și liceele de copile. Avis păriaților și celorlalți interesați.

Necrolog. Adânc sdruncinați faoem cunoscut tuturor rudeților, prietenilor și cunoscuților cumcă acumpul și asultatul nostru soț, tată, frate, soț, moș și consăngean Moise Birtolon notar în retragere și mare proprietar, membru pe viață a »Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român», membru virilist al congregației comitatene a comitatului Târnavamiciă, președintele comitetului cercului Bălăuser al partidului național român, membru de încredere a Reuniunii femeilor române gr. cat. și gr. or. din comitatul Târnavamiciă, membru Curatoratului parohial etc. Impărtășit cu sf. talne a moribunzilor a repausat azi în 13 Noemvrie st. n. a. c. 3 oare p. m. în al 71-lea an al laborossei sale viete și al 40-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământuștii ale scumpului defunct să vor așeza spre odihna vecinică Duminecă în 15 Noemvrie st. n. la 2 oare d. a. în cimiterul bisericii parohiale gr. cat. din Lăscud. Fel rina ușoară și amintirea binecuvântată! Lăscud la 14 Noemvrie st. n. 1914.

Ana n. Valea soție. George Birtolon frate. Marii, Alexandru, Silvia, Victoria, Emil, Aurel, Emilia, Aurelia, Laura Jaliu și fiice Zoă n. Vită, Iuliu Lăscud, Victor Tufan, Valer Platon noră și gineri și nepoți și nepoate.

Dar de Crăciun. Escel. Sa conat. Iosef de Sterenyi a dăruit Reun. fem. rom. din Brașov 50 de cor. pentru îmbrăcarea fetițelor sărace la sărbătorile Crăciunului.

Exprimăm și pe această cale geroosului donator cea mai călduroasă mulțumită pentru ajutorul ce ni-l acordă an de an pentru scopul acesta. În numele comitetului Maria B. Băulescu. pres.

O orfelină absolventă a școlii de menaj și de industrie casnică din Internatul-Orfelinat, poate fi plasată de către Reun. Fem. rom. din Brașov și ca ajutoare de menaj, ca îngrijitoare de copii sau ca supravegheatoare în vre-o școală. Informațiuni se primesc la direcțiunea Internatului Brașov și la Spitalului 10.

Subscrieri pentru imprumutul de războiu, în condiții originale, se pot face la filiala băncii »Albina» în Brașov dela 16-23 Nov. n. a. c.

Pentru masa studenților au intrat în memoria prof. lui Dr. Alex. Bogdan dela banca »Coroana» din Bistrița K 30. dela d-l capelan Ilie Hoctotă 10 cor. — și dela Dna Balășa St. Blebea (Brașov) K 20 —; în memoria lui Mărin Puscariu dela Dna Lucia v. Val. Bologa K 20

Primească maritimștii donatori sincerile noastre mulțumite. — Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.

Pentru casa de lectură în memoria regretatului prof. Dr. Alexandru Bogdan au intrat dela Dl. Gheorghe T. Stănescu (Brașov) 20 coroane. dela d-l preot militar Ilie Horotă 10 cor. iar dela Dl. Dr. Onisifor Ghibu (Sibiu) 12 broșuri din serierile sale.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu; Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lăcca.

A V I Z.

Primum subscripțiuni sub condiții originale pentru

Imprumutul de stat r. u. 6% din anul 1914, liber de dare.

(Imprumut de războiu.)

care se emite acum.

Cu prospecte relative precum și cu ori ce fel de lămuriri cu privire la acest imprumut stăm cu plăcere la dispoziția Onor. public.

BANCA DE SCONT TRANSILVANĂ SOCIETATE ANONIMĂ, FOSTA MIHALOVITS & NUSSBÄCHER BRAȘOV.